

ne navedene u prijevoznici iz razloga što je predvidio da je vozarina krivo zaračunata u suprotnosti s utanačenjem da se vozarina plaća po željezničkoj tarifi. Tom omaškom nije prekludirao pravo primaoca tereta, tuženika, da pogrešnom obračunu kasnije prigovori kao što to krivo smatra žalitelj.

Iz iznesenih razloga pobijana presuda opravdano je odbila tužbeni zahtjev. Posebno se ističe da bi zauzimanje suprotnog stajališta (tj. onoga koje zastupa tužba) bilo protivno temeljnom pravnom principu poštenja i savjesnosti kojega se i stranke iz transportnog posla, kao socijalističke radne organizacije striktno moraju pridržavati (per. analog. duhu imperativne odredbe uzance br.3 Općih uzanci za promet robom, Sl.list SFRJ, br.15/54-D). Stoga je žalbu valjalo odbiti i prvostepenu presudu u pobijanom dijelu potvrditi.

V.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.VI-Sl-203/72-2
od 24.IV 1972.

Vijeće: dr Dušan Arneri, Gabro Badovinac, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz željeznicom - Željezničko transportno poduzeće prije preuzimanja robe na prijevoz mora provjeriti da li su vagonka vrata propisno zatvorena - U koliko dodje do gubitka robe iz razloga što vrata vagona nisu bila dobro zatvorena, dužno je da naknadi štetu imaoću prava - Ne ekskulpira ga ni posebna izjava pošiljaočeva navedena u tovarnom listu o tome da je robu: "Stranka sama tovarila i jamči za težinu"

Tužitelj je primalac prevezenog ugljena veličine oraha. Tuženik je vozar - Željezničko transportno poduzeće. Pošiljalac - treća osoba je sam robu utovario u vagone i u rubrike pod oznakom br.10. tovarnih listova unio vlastite izjave: "Stranka sama tovarila - jamči za težinu". Sadržaj ugovora o prijevozu zaključenog između pošiljaoca i tuženog vozara naveden je u tovarnim listovima br.1496 i 1497, od 18.IX 1970. Tokom prijevoza došlo je do gubitka jednog dijela tereta u oba vagona kroz vrata koja su na donjem dijelu bila odškrinuta. Željezničkim zapisnicima o izvidjaju utvrđena je količina izgubljenog ugljena. U tim zapisnicima navedeno je slijedeće: "do ispadanja ugljena došlo je uslijed toga što vrata vagona nisu bila propisno zatvorena". Tužitelj - primalac tužbom traži da mu vozar - tuženik s naslova naknade štete isplati din.687,60 na ime protuvrijednosti izgubljenog dijela tereta. Ističe da je reklamirao vozaru više zaračunatu vozarinu za izgubljeni dio

tereta i da je tuženik uvažio tu reklamaciju.

Tuženik, vozar, protivio se u cijelosti tužbenom zahtjevu i predložio da se odbije pozivom na propis čl.80, stav 1. toč.3. Zakona o prijevozu na željeznicama (Sl.list SFRJ, br.55/65). Prema shvaćanju tuženoga po spomenutom propisu tuženo poduzeće nije odgovorno za naknadu nastale štete. Ovo stoga što je pošiljalac tovario vagone, pa je njegova dužnost bila da vagone nakon utovara dobro zatvori i na vrata stavi poluge. S obzirom da je do gubitka dijela tereta došlo iz razloga što donji zatvarači na vratima vagona nisu bili zatvoreni, tuženik smatra da bi tužitelju za naknadu nastale štete bio odgovoran pošiljalac, a ne on vozar.

Prvostepenom presudom u cijelosti je usvojen tužbeni zahtjev. Prema ocjeni prvostepenog suda iz izvedenih dokaza slijedi da je tuženo željezničko poduzeće prouzročilo tužitelju štetu tim vlastitim propustom. Prema tuženičkom Pravilniku br.162, toč.34. i 35. željeznički organ koji preuzima kola na industrijskom kolosijeku u povodu otpreme vagona dužan je nakon utovara točno provjeriti stanje kola, itd, pa kada utvrdi da su kola podobna za promet, tek onda može zaključiti s naručiteljem ugovor o prijevozu. Osim toga i poslije časa preuzimanja kola od pošiljaoca željeznica je po cit. odredbama, putem voznog i staničnog osoblja tokom cijelog prijevoza dužna kontrolirati ispravnost kola i tereta. Iz iznesenoga slijedi da željeznica može preuzeti tovarna kola na prijevoz tek u koliko su ona pravilno tovarena i vrata vagona propisno zatvorena. Budući da je tuženik kola preuzeo na prijevoz valja smatrati da su kola u času preuzimanja bila ispravna za prijevoz. Odatle pak slijedi da je tuženik - željeznica preuzela rizik i za eventualnu štetu koju bi odatle trpio imalac prava na robu. Iz ovih razloga prvostepeni sud smatra da je tužbeni zahtjev osnovan, pa da je pravno neodlučna okolnost što je pošiljalac sam tovario robu i u tovarne listove unio o tome svoje izjave.

Viši privredni sud u Zagrebu je odbio tuženikovu žalbu i potvrdio prvostepenu presudu u cijelosti.

Iz obrazloženja:

Ovaj drugostepeni sud smatra pravilnim pravno stajalište prvostepenog suda i točnim činjenična utvrdjenja. Stoga na logične, uvjerljive i iscrpne razloge koje iznosi prvostepena presuda, a usvaja ovaj drugostepeni sud, upućuje žalitelja. Nadodaje se još i slijedeće. Pored odredaba spomenutoga tuženičkovog Pravilnika koje navodi prvostepena presuda valja istaći da još i propisi željezničke tarife obavezuju tuženo željezničko transportno poduzeće na pregled ispravnosti vagona

i provjeravanje da li su vagona vrata propisno zatvorena prije preuzimanja robe na prijevoz. Stoga tuženikov propust da kontrolira zatvorenost vrata vagona stoji u neposrednoj uzročnoj vezi s gubitkom dijela tereta, tj. nastalom tuženikovom štetom. Dosljedno tome nema razloga ekskulpiranju tuženog vozara ni po jednom slučaju predviđenom propisom čl.80. Zakona o prijevozu robe željeznicama, na koji se očitog pogrešno tuženik poziva u svojoj žalbi. Kako se iz iznesenog vidi žalbeni navodi ničim ne dovode u pitanje pravilnost prvostepene presude. Stoga je žalbu valjalo odbiti i pobijanu presudu potvrditi.

V.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.IV-S1-451/72-2
od 23.V 1972.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Dušan Arneri, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz stvari morem - Jamčevno pismo - Sud ne priznaje brodarovu tužbu protiv izdatnika jamčevnog pisma, ako je to pismo dobilo za izdavanje čiste teretnice, znajući da podaci u teretnici ne odgovaraju činjeničnom stanju - To je slučaj kad je izdao teretnicu "ukrcano" za teret koji nije ni ukrcao na brod, a ni primio na ukrcaj - Jamčevno pismo se priznaje kad brodaru nije bilo moguće utvrditi da li je izjava krcateljeva, koja se unosi u teretnicu, točna

Mađjarski prodavalac prodao je španjolskom kupcu 500 tona graha. U izvršavanju ovoga ugovora sklopljen je ugovor o prijevozu s brodarom. Brodar je primio na brod 350 tona graha, jer ostala količina nije stigla u luku ukrcaja do časa odlaska broda. Unatoč tome brodar je izdao čistu teretnicu "ukrcano" na količinu od 500 tona graha. Ovu teretnicu brodar izdao nakon što mu je u luci ukrcaja špediter, koji je radio po nalogu glavnog špeditera, izdao jamčevno pismo u kojemu jamči da će mu nadoknaditi svaku štetu za koju brodar odgovara primaocu iz činjenice što je izdao navedenu teretnicu. Kad je primalac ustanovio da je primio manju količinu graha od one navedene u teretnici, tužio je prodavaoca arbitraži Međunarodne trgovinske komore u Parizu. U tom sporu je prodavalac izgubio i morao je platiti kupcu iznos na koji ga je obavezala arbitraž. Brodar je regresirao tu svotu prodavaocu, pa tuži špeditera, izdatnika jamčevnog pisma, da mu štetu nadoknadi. Tuženik se protivi tužbenom zahtjevu.

Rješavajući spor prvostepeni sud je odbio tužitelja sa zahtjevom u cijelosti s razloga jer je nakon provedene ras-